

Eksperci ONZ wzywają rządy do podjęcia szybkich i zdecydowanych działań chroniących klimat

2022-03-11

W tym roku przypada 50. rocznica konferencji sztokholmskiej ONZ, która obradowała pod hasłem: „Mamy tylko jedną ziemię”. Wtedy to ochrona środowiska podniesiona została do rangi podstawowej funkcji państwa, pojawił się także termin polityka ochrony środowiska i powołana została wyspecjalizowana agencja ds. ochrony środowiska (UNEP). Od tego czasu globalny stan środowiska naturalnego uległ znacznemu pogorszeniu.

Z okazji rocznicy międzynarodowy zespół ekspertów opublikował raport na temat procesów regulacyjnych, dotyczących środowiska oraz koniecznych zmian w tej dziedzinie. Z jego lektury wynika, że prawo międzynarodowe będzie musiało dostosować się do współczesnych zagrożeń, związanych z zanieczyszczeniem powietrza i utratą zasobów naturalnych, lecz także niebezpieczeństwem cyberwojny, wojny nuklearnej, mutacji genetycznych i sztucznej inteligencji.

Skala rozwijającego się kryzysu środowiskowego zmusi rządy do zmiany dotychczasowej hierarchii ważności, która stawia gospodarkę ponad ochroną środowiska. Przeszkodą w skutecznej ochronie środowiska i zrównoważonym rozwoju jest – zdaniem naukowców – suwerenność państw, które są odpowiedzialne za dostosowanie przepisów i zapewnienie ich zgodności z międzynarodowymi traktatami. Ich zdaniem, właśnie traktaty mogłyby być podstawą planetarnego zarządzania zasobami naturalnymi.

Wśród największych wyzwań dotyczących środowiska autorzy wymieniają: sceptycyzm klimatyczny, międzynarodowe przestępstwa przeciwko środowisku, ochronę gleby i globalnego bezpieczeństwa żywnościowego, zachowanie bioróżnorodności oceanów oraz zbliżający się światowy kryzys wodny.

W publikacji został też poruszony aspekt wpływu konfliktów zbrojnych na środowisko naturalne. Jej autorzy sugerują, że państwa powinny włączyć ochronę prawną środowiska do doktryn swoich sił zbrojnych.

Proponują także reaktywowanie uśpionej od 1994 roku Rady Powierniczej ONZ oraz przekształcenie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska w wyspecjalizowaną agencję, wyposażoną w niezbędne kompetencje i zaplecze finansowe. W publikacji pojawia się również sugestia powołania Międzynarodowego Trybunału Ochrony Środowiska, który stanowiłby globalny organ nadzoru. Więcej informacji [tutaj](#).

W ostatnim czasie został także opublikowany raport na temat klimatu, który opracowały dwie agendy ONZ (Intergovernmental Panel on Climate Change oraz Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services).

Powstał podczas warsztatów, w których wzięło udział 50 naukowców, ekspertów z dziedziny bioróżnorodności oraz klimatu. Zawiera prognozę, która przewiduje, że globalny wzrost temperatury do 2100 r. przekroczy prawdopodobnie 3 stopnie Celsjusza, podczas gdy Porozumienie paryskie

zakłada nie więcej niż 1,5-2 stopnie Celsjusza.

Zdecydowana większość naukowców zdaje sobie sprawę, że Ziemia znajduje się na krawędzi szóstej katastrofy, zwanej inaczej szóstym, masowym wymieraniem gatunków na Ziemi. A luka w wydatkach potrzebnych do powstrzymania degradacji przyrody i przywrócenia kluczowych siedlisk jest szacowana na 500 miliardów dolarów rocznie. Dotychczas podejmowane działania, które w założeniu miały przeciwdziałać zmianom klimatu doprowadziły do dewastacji przyrody, gdyż forsowały uprawy monokulturowe do produkcji bioenergii, sadzenie drzew monokulturowych, zwiększenie wydajności nawadniania i zbyt duże inwestowanie w technologie stworzone przez człowieka.

W raporcie znalazło się kilka ważnych zaleceń dla rządów, aby:

- Nie wspierały rozwiązań, które mają na celu ochronę jednego miejsca lub gatunku
- Zwiększyły z 30% do 50% obszar gruntów i wody, podlegający ochronie
- Zaprzestały dotowania działań, które szkodzą bioróżnorodności, np. wylesiania.